

Wetenswaardigheden #5: Augustus t/m november 2022

Geplaatst op 5 december 2022

Hierbij presenteren we graag de nieuwste versie van onze 'wetenswaardigheden'. Periodiek geven we via de wetenswaardigheden inzicht in waar zoal aan gewerkt wordt in de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz en waar dat zoal toe leidt. Een overzicht op hoofdpunten.

Via dit sociaal platform kun je achtergrondinformatie vinden bij één of meer van onderstaande onderwerpen (en over onderwerpen die niet in deze wetenswaardigheden aan bod komen). Zoals via de [thema's](#), [deelnemerspagina's](#), de pagina '[over ons](#)' of via de zoekfunctie.

Ontmoetingen van mens tot mens in de Week van de Radicale vernieuwing

Dinsdag 8 november, tijdens de Week van de Radicale vernieuwing 2022 kwamen veel mensen bij elkaar binnen het netwerk Radicale vernieuwing langdurige ggz, met een grote gedrevenheid om de zorg en ondersteuning beter te maken.

Diversiteit aan deelnemers Vanuit 14 deelnemende organisaties waren zo'n honderd cliënten, naasten, ervaringsdeskundigen, medewerkers, managers en directeurs aanwezig, deze tweede dag van de Week van de Radicale vernieuwing. Ook partners vanuit VWS, inspectie, zorgkantoren en actie-onderzoekers vanuit kenniscentra Phrenos en Trimbos-instituut sloten aan. Online keken tijdens de Week ruim honderd mensen mee met ons programma.

Plenair ochtendprogramma. Diverse onderwerpen kwamen aan bod. Bij aanvang werden deelnemers geraakt door een prachtig lied van Noah Claassen. Deelnemers vertelden waarom zij deelnemen aan

Radicale vernieuwing. En Floortje Scheepers, psychiater en hoogleraar innovatie in de ggz en aan de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz verbonden via haar rol als directeur wetenschap bij Kenniscentrum Phrenos hield een inspirerende lezing.

>> Het ochtendprogramma kun je [hier terugkijken](#).

Sessies over inhoudelijke thema's. Na de opening vonden er diverse sessies plaats van deelnemers die in de praktijk aan de vernieuwing werken. Een overzicht van de onderwerpen [vind je hier](#).

Uitkomsten van de dag zijn divers. Er was veel herkenning. Openheid en vertrouwen. Mensen zijn geïnspireerd geraakt in de praktijk weer verder te werken vanuit de droom over Waardevol leven, vanuit de relatie tussen mensen die zorg ontvangen, naasten en de medewerkers – en wat voor hen van waarde is.

In de praktijk betekent dat bijvoorbeeld ruimte maken om op creatieve manieren met het levensverhaal aan de slag te gaan. Bij elkaar op werkbezoek te gaan hoe men organisaties en ontwikkelingen in de wijk actief betreft bij het leven van mensen die langdurig met ggz te maken hebben en in klinieken wonen of beschermde woonvormen. Naasten meer betrekken, bijvoorbeeld bij de daginvulling. En deelnemers willen de handen ineen slaan om eenvoudiger te administreren, waardoor tijd en ruimte voor waardevolle zorg vrij kan komen.

Er was een gedeeld verlangen om met meer mensen op te trekken in de zoektocht naar waardevol leven en om massa te creëren om te komen tot een [‘tipping point’](#).

Allerlei mensen hebben dan ook aangegeven op een of andere manier bij te willen dragen aan de totstandkoming van volgende bijeenkomsten binnen de beweging. En we gaan weer verder samenwerken met de vernieuwingsbewegingen in de jeugdzorg, verpleeghuiszorg en zorg thuis, en in het zorgonderwijs.

Voor een uitgebreide impressie van deze dag, meer over de droom van onze beweging en een terugblik op de andere dagen van de Week van de Radicale vernieuwing, [lees en kijk hier verder](#).

Clënten, naasten en ervaringsdeskundigen ontmoeten elkaar

Clënten, naasten en ervaringsdeskundigen [spraken al eerder af](#) om vaker bij elkaar te komen binnen de beweging. Om samen verder te verkennen waar mogelijkheden liggen om elkaars vernieuwing verder te brengen.

Om in de langdurige ggz te kunnen komen tot menselijke zorg, is het essentieel dat de mensen om wie het gaat en wat voor hen belangrijk is het uitgangspunt is. Dat kan alleen door hen steeds opnieuw te betrekken bij de organisatie van de zorg en ondersteuning. Dat is dan ook het uitgangspunt van de vernieuwing bij de deelnemende organisaties binnen onze vernieuwingsbeweging. Ook bij de activiteiten tussen deelnemers binnen onze landelijke beweging spelen steeds meer cliënten, ervaringsdeskundigen en naasten nu een steeds actievere rol. Zoals door aan te sluiten bij bijeenkomsten, ideeën aan te dragen, bijeenkomsten te begeleiden en op andere manieren mee te denken en doen. En dat maakt zichtbaar

indruk op mensen.

13 oktober waren we weer tezamen, te gast bij Kwintes. Aanwezig waren leden van cliëntenraden, een familie-ervaringsdeskundige, een cliëntenraadondersteuner, een zorginkoper van Zorg en Zekerheid, een actieonderzoeker van Trimbos-instituut en mensen vanuit LOC Waardevolle zorg.

We bespraken wat er werkelijk toe doet in het dagelijks leven en werk in de langdurige ggz. En hoe we de agenda van Radicale vernieuwing daar steeds opnieuw voor open kunnen houden. In de praktijk is er steeds de neiging tot structureren en werken volgens vaste plannen. Met Radicale vernieuwing creëren we meer ruimte om vanuit waarden te kijken naar wat er nu echt toe doet: voor cliënten, naasten en medewerkers. Daarna kunnen we kijken welke systemen eventueel helpend zijn. Als structuren juist hinderend zijn, dan kunnen de deelnemende organisaties van Radicale vernieuwing samen optrekken. Als netwerk zijn we dus 'lerend op reis', vanuit onze ervaringen in de dagelijkse praktijk. Dat is best spannend. Deze ontmoetingen voeden en helpen ons hierbij, om met nieuw vertrouwen en nieuw zicht op mogelijkheden in de eigen praktijk en samen weer verder te kunnen.

Een voorbeeld: de zorginkoper neemt de verhalen, die alle aanwezigen raken, mee naar zijn organisatie en spreekt uit zich nog meer te gaan inzetten voor de inzet van familie en ervaringsdeskundigen, hen te willen betrekken bij het inkoopbeleid – en dat ook in dat beleid op te willen nemen.

Zoals altijd: wil je aanhaken bij deze bijeenkomsten? Laat het graag weten via een reactie onder dit artikel, via rvggz@loc.nl of via 030 – 207 4067.

Vanuit de praktijk in dialoog met inspectie, VWS, zorgautoriteit en zorgkantoren

Halfjaarlijks gaan deelnemers en partners in gesprek met de inspectie, VWS, zorgautoriteit en zorgkantoren. Op een manier die past bij de beweging. Weg van de systemen, met veel ruimte voor wat een ieder drijft, belangrijk vindt in zijn leven of werk. In gesprek over concrete praktijkervaringen de ruimte opzoeken om vanuit de gezamenlijke droom van Radicale vernieuwing te ontdekken welke oplossingen soms in kleine hoekjes verscholen zitten, dichterbij dan we vaak denken. 10 oktober waren zo'n twintig mensen aanwezig, vanuit 4 deelnemende zorgorganisaties, partners Phrenos en Valente, het ministerie van VWS, zorgkantoren CZ, Zilveren Kruis en Zorg en Zekerheid, ervaringsdeskundigen en mensen van LOC Waardevolle zorg (ondersteuner van de vernieuwingsbeweging).

Enkele uitkomsten:

- Zorgkantoor wil bij beleidsherziening prioriteit geven aan het vinden en creëren van passende woonplekken.
- Deelnemers willen meer buiten geijkte behandelkaders denken en doen, op basis van doelen van

cliënten, niet die van hulpverleners of zorginkopers.

- De bijeenkomst heeft verder vooral bijgedragen aan het verlagen van drempels om elkaar op te kunnen zoeken, om verdere stappen te zetten om de gezamenlijke droom waar te maken.

[Lees hier een uitgebreide impressie van de bijeenkomst.](#)

Week van de Medezeggenschap

Begin oktober gingen op het podium van de Week van de Medezeggenschap twee mensen uit onze vernieuwingsbeweging in gesprek over het thema van de medezeggenschapsweek: De toekomst is Waardevolle zorg.

[Martijn Fuldner](#) (begeleider met ervaringsdeskundigheid Respijthuis, [HVO-Querido](#)) geeft direct aan het begin van het gesprek aan: 'de toekomst' klinkt nog heel veel ver weg. De zorg zou nu gewoon waardevol moeten zijn voor iedereen.

Een gesprek van ongeveer 15 minuten over wat we nu voor stappen kunnen zetten om te komen tot Waardevolle zorg. Een gesprek over ruimte voor menselijkheid, voor ervaringen en verhalen van mensen, voor wat er voor hen toe doet. En over wat kan helpen om te bewegen 'van regels naar relaties'. Zoals meer samenwerken, luisteren naar elkaar, mensen serieus nemen en ont-moeten.

[Kijk hier het gesprek terug.](#)

Via verschillende gesprekken vanuit Radicale vernieuwing zijn de banden met adviseurs medezeggenschap en de communicatie van LOC Cliëntenraden aangehaald, met als uitkomst we elkaar verder gaan versterken.

Hulpmiddelen bij Radicale vernieuwing: Synthese en reflectietool online

Kenniscentrum Phrenos en het Trimbos-instituut voeren samen actie-onderzoek uit naar de beweging Radicale vernieuwing langdurige ggz. Met als doel om dat wat deelnemende zorgorganisaties in de praktijk doen en ambiëren te volgen en verder te ontwikkelen. Om zo de kwaliteit van het dagelijks leven van cliënten in de langdurige ggz te helpen verbeteren.

Met het actie-onderzoek willen we een dieper inzicht verkrijgen in wat wel en niet werkt in de veranderprocessen waar de beweging voor staat. Hiervoor zijn een synthese en reflectietool gemaakt. De tool kan deelnemende organisaties helpen bij hun vernieuwing en is ook in te zetten voor organisaties die nog niet deelnemen aan de vernieuwingsbeweging.

[Lees hier verder.](#)

De hulpmiddelen zijn door diverse online (zorg)media opgepikt, van [Sociaalweb](#) tot [GGZ Totaal](#) en [GGZnieuws.nl](#).

Ontmoetingen rondom ART-monitor: 'Actief herstel in de triade'

Van afrekenmoment naar leermoment

Op basis van een vraag vanuit deelnemer GGZ Rivierduinen over het benutten van de opbrengst van [‘ART-audits’](#), ontmoetten deelnemers in ons netwerk elkaar op 28 november en 1 december. Naast GGZ Rivierduinen zijn dat Dimence, GGZ Noord-Holland-Noord, Lentis (overweegt deelname aan Radicale vernieuwing), Arkin (Mentrum), Parnassia-groep en Reinier van Arkel. Hoe kunnen we werkelijk meer aansluiten bij wat voor de cliënten van betekenis is in hun herstel? In samenwerking met naasten en medewerkers. En op manieren dat ook teams geïnspireerd raken om hier verder aan te werken, en dit niet als bedreiging hoeven ervaren?

De actie onderzoekers die Radicale vernieuwing vanuit Phrenos en Trimbos-instituut zijn hierbij betrokken. We organiseren ook verbinding met het ART-netwerk en het onderzoek dat daar gedaan wordt. Deelnemers vonden het een zeer waardevolle ontmoeting. Ze willen elkaar graag vaker ontmoeten en deze bijeenkomsten ook mede-organiseren.

‘Kampvuorgesprek’ bij Dimence

Begin november organiseerde Dimence – locatie Stadskliniek Almelo – een tweede breaklunch (‘kampvuorgesprek’ in het kader van radicale vernieuwing). Samen met mensen van beschermd wonen, zelfregiecentrum, Kenniscentrum Phrenos, cliënten en lid cliëntenraad, collegae FACT, WERV en Stadskliniek. “Het was weer een mooie open bijeenkomst, goede sfeer en veel enthousiasme.” Aldus Sandra Lankwarden in de blog die ze erover schreef.

De teamleider bedrijfsvoering vervolgt: “We hebben eerst gekeken wat de ervaringen zijn na de vorige lunch, waarbij mooie voorbeelden werden gedeeld; bijvoorbeeld hoe de afstemming tussen het RIBW en Stadskliniek is verbeterd of hoe Werv voor cliënten praktische hulp heeft kunnen bieden bij de uitstroom.” “In het gesprek dat hierop volgde stond het Sociaal Domein centraal, hoe kunnen we hierbij meer aansluiten, wat is de wens van de cliënt hierin en welke mogelijkheden zijn er in de regio.”

[Lees hier verder op ons sociaal platform.](#)

Actie-onderzoek bij HVO-Querido

“Het onderzoek richt zich bij HVO-Querido op het programma jongvolwassenen, maar de geleerde lessen kunnen organisatiebreed worden benut, onder andere door de verbinding met het naastenbeleid.” Aldus Max Huber, onderzoeker bij vernieuwer HVO-Querido. “Drie teams gaan actief aan de slag met het onderzoek: Ambulant team Jongeren 1, Samen Sterk Wonen West en Housing First Jeugd.”

Max Huber schreef een blog op ons sociaal platform over de start van het actie-onderzoek binnen zijn organisatie. [Lees hier verder.](#)

‘Signalen?’

“Als belangenbehartiger vertegenwoordig ik LOC Waardevolle zorg [ondersteuner van Radicale vernieuwing langdurige ggz, red.] om mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben een stem te geven en tot hun recht te laten komen. Ik signaleer en luister naar knelpunten, problemen en vragen vanuit cliëntenraden en vanuit de vernieuwingsbewegingen.” Aldus Mariëlle Cuijpers op ons sociaal platform. Ze vervolgt: “De mens staat altijd voorop. Dit blijf ik onder de aandacht brengen. LOC werkt in een groot netwerk van mensen, professionals en organisaties. Bijvoorbeeld in de politiek, bij branche- en beroepsorganisaties en patiënten- en cliëntenorganisaties. Met al deze partijen onderhoud ik contact. (...) Je bent altijd welkom om signalen aan mij door te geven.”

[Meer informatie in de blog van Mariëlle.](#)

Doet jouw organisatie al mee met Radicale vernieuwing?

Doet je organisatie nog niet mee, en wil je meer weten over de meerwaarde en mogelijkheden van het aansluiten bij een vernieuwingsbeweging? Je kunt altijd contact opnemen via rvggz@loc.nl of 030 207 4067.

Communicatie-activiteiten

Noemenswaardig in aanvulling op bovenstaande activiteiten:

Initiatiefnemer Radicale vernieuwingsbewegingen Marthijn Laterveer blogt op ons sociaal platform:

[Van steeds meer schaarste naar wat mensen van waarde vinden](#)

Rondom de Week van de Radicale vernieuwing:

- De openingsvideo van onze Week van de Radicale vernieuwingsdag is veel gedeeld met en bekeken door deelnemers binnen de beweging [Radicale vernieuwing zorg](#), die erdoor geïnspireerd raakten.
- Ook via clientsraad.nl werd de openingsvideo van ons programma [gedeeld](#).
- De NVTZ (Nederlandse Vereniging voor Toezichthouders in Zorg en welzijn) kondigde de Week aan in hun nieuwsbrief en op hun [website](#).
- Tijdens de Week van de Radicale vernieuwing spraken vernieuwers uit de verpleeghuiszorg met VWS, IGJ en een zorgkantoor (tevens partners van de vernieuwing in de ggz) over de beweging van regels naar relaties. Over regels schrappen en een cultuuromslag. Zorgvisie berichtte erover. [Lees & kijk het hier](#) terug.
- Via intranet besteden verschillende deelnemers binnen hun organisatie aandacht aan de Week van de Radicale vernieuwing.
- Ook allerlei berichten en veel likes en shares van onze sociale mediaberichten rondom de vernieuwingsweek door allerlei deelnemers, deelnemende organisaties en partners/relaties in onze netwerken maar ook vele anderen.
- Partners zoals Phrenos, Trimbos en Valente zetten hun media in voor promotie van de Week van de Radicale vernieuwing.

Nieuwsbrief & sociale media

[Eerdere nieuwsbrieven](#) zijn online terug te kijken.

Aanmelden voor de nieuwsbrief kan [hier](#).

Je kunt ons ook volgen via de sociale media: [LinkedIn](#), [Twitter](#), [Facebook](#), [Instagram](#), [Youtube](#) en via de podcastkanalen (zoals [Anchor.fm](#)).

Meer weten

Op www.rvggz.nl kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij een of meer van bovenstaande onderwerpen. Via de [thema's](#), [deelnemerspagina's](#), de pagina '[over ons](#)', trefwoorden onderaan artikelen, of via de zoekfunctie.

Via onze [Praat mee-pagina](#) kun je ons netwerk ook online benutten:

- deel wat je al doet om tot verandering te komen
- laat weten wat daar belangrijk voor is
- plaats ideeën hoe dat meer effect kan krijgen via onze landelijke vernieuwingsbeweging
- stel een vraag!

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vernieuwing bij deelnemers](#), [Optrekken met naasten](#), [Opstart vernieuwings-beweging](#), [de Nederlandse ggz](#), [LOC](#), [Phrenos](#), [Trimbos & Valente](#)

Trefwoorden: [actie-onderzoek](#), [cliënten](#), [cliëntenraad](#), [communicatie](#), [dimence](#), [ervaringdeskundigheid](#), [ggz noord-holland noord](#), [hvo-querido](#), [inspectie](#), [jeugd](#), [kenniscentrum phrenos](#), [kwaliteit](#), [kwintes](#), [loc waardevolle zorg](#), [medezeggenschap](#), [mentrum \(arkin\)](#), [methodisch werken](#), [naasten](#), [parnassagroep](#), [politiek en beleid](#), [radicale vernieuwing verpleeghuiszorg en zorg thuis](#), [reinier van arkel](#), [toezicht](#), [trimbos-instituut](#), [van regels naar relaties](#), [vws-ministerie](#), [week van de radicale vernieuwing](#), [wetenswaardigheden](#), [wonen](#), [zorgkantoren](#)